

**ОРГАНІЗАЦІЯ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ ОСВІТИ
У ВИЩОМУ ЗАКЛАДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

10. Попадич О.О., Мордяк Я.М. Проблема розвитку професійної компетентності майбутнього керівника навчального закладу в наукових підходах. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія "Педагогіка. Соціальна робота"*. 2016. Вип. 1 (38). С. 219–221.

REFERENCES

1. Akusok, A.M. (2009). Teoretychni zasady formuvannia zmistu zahalnopedahohichnoi pidhotovky maibutnoho vchytelia [Theoretical foundations of formation of the content of general pedagogical training of future teacher]. *Candidate's thesis*. Kyiv, 202 p. [in Ukrainian].

2. Vyshpolska, V.F. (2008). Zmist ta struktura profesiinoi kompetentnosti fakhivtsia z mizhnarodnykh ekonomichnykh vidnosyn [The content and structure of professional competence of a specialist in international economic relations]. *Bulletin of Zaporizhzhya National University*. No. 1. pp. 57–61. [in Ukrainian].

3. Hrynova, V.M. (1998). Formuvannia pedahohichnoi kultury maibutnoho vchytelia (teoretychni ta metodychni aspekty) [Formation of the pedagogical culture of the future teacher (theoretical and methodical aspects)]. Kharkiv, 300 p. [in Ukrainian].

4. Hurevych, R.S. (2014). Kompetentnisnyi pidkhid u profesiino-pedahohichnii osviti [Competent approach in vocational education]. *Competence approach in education: theoretical principles and implementation practice: materials of methodology. seminar*, Kyiv, April 3, 2014. 2014: in 2 part. Part. 2. Kyiv, pp. 137–142. [in Ukrainian].

5. Desiatov, T.M. (2005). Tendentsii rozvytku neperervnoi osvity v krainakh Skhidnoi Yevropy (druga polovyna XX stolittia) [Trends in the development of continuous education in the countries of Eastern Europe (the second half of the twentieth century)]. (Ed.) N.H. Nychkalo. Kyiv, 472 p. [in Ukrainian].

6. Doktorovych, M.O. (2010). Profesiina kompetentnist sotsialnoho pedahoha [The professional competence of a social educator]. *Bulletin of the Hlukhiv State Pedagogical University*. Vol. 15. pp. 64–69. [in Ukrainian].

7. Zakon Ukrainy "Pro osvitu" vid 5 veresnia 2017 r. № 2145–VIII [Law of Ukraine "On Education" of September 5, 2017. No. 2145–VIII]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [in Ukrainian].

8. Entsyklopediia osvity [Encyclopedia of education]. Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine; (Ed.). V.H. Kremen. Kyiv, 2008. 1040 p. [in Ukrainian].

9. Karpiuk, Yu.Ya. (2019). Komunikatyvna kompetentnist yak skladova uspishnoho profesiinoho rozvytku psykholoha [Communicative competence as a component of successful professional development of a psychologist]. *Scientific Journal Virtus*, October. No. 36. Vol. 1. pp. 41–57. [in Ukrainian].

10. Popadych, O.O. & Mordiak, Ya.M. (2016). Problema rozvytku profesiinoi kompetentnosti maibutnoho kerivnyka navchalnoho zakladu v naukovykh pidkhodakh [The problem of developing the professional competence of the future head of the educational institution in scientific approaches]. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series "Pedagogy. Social work"*. Vol. 1 (38). pp. 219–221. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 14.02.2023

УДК 378:784(477)“364”

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.276119>

Іван Заболотний, заслужений діяч мистецтв України,
професор кафедри хореографії та музичного мистецтва
Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

**ОРГАНІЗАЦІЯ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ ОСВІТИ
У ВИЩОМУ ЗАКЛАДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

У статті розглядаються організаційні питання щодо вокально-хорової освіти у закладі вищої освіти в умовах воєнного стану. Визначено сучасні науково-методологічні підходи аксіологічній, інтегрованій, особистісно-орієнтованій, акмеологічній та рефлексивній підходи, що сприяють результативності вокально-хорової освіти в умовах воєнного стану. Констатовано, що ефективна організація вокально-хорової освіти в Україні буде залежати від ситуації загалом, а також можливостей порозуміння, врахування інтересів і специфіки професійної мистецької освіти.

Ключові слова: вокально-хорова освіта; організація; методологічні підходи; вищий заклад; військовий стан.

Літ. 5.

Ivan Zabolotnyi, Honored Art Worker of Ukraine,
Professor of the Choreography and Musical Art Department,
Sumy Anton Makarenko State Pedagogical University

**ORGANIZATION OF VOCAL AND CHORAL EDUCATION
IN THE HIGHER EDUCATION INSTITUTION UNDER MARTIAL LAW**

The article deals with the organizational issues regarding vocal and choral education in a higher education institution under martial law. It was established that the problem of organizing vocal and choral education in the conditions of martial law is a complex of interrelated activities and actions. In this regard, requirements were proposed, namely: 1) ensuring the level of awareness and informing the participants of the educational process; 2) ensuring the continuity and safety of the educational process; 3) availability of partner programs (Erasmus, international exchange); 4) cooperation with international educational

institutions; 5) implementation of the monitoring system in the educational process of vocal and choral training; 6) use of the evaluation and analysis system in the educational process.

The methodological scientific approaches to the educational process of vocal-choral training in a distance or mixed format are highlighted and characterized, namely: an axiological approach, which involves the acquisition of moral and aesthetic values in the educational process, based on the artistic traditions of vocal-choral education; an integrated approach that ensures the educational process of vocal and choral training in combination with areas of professional training: music-performance, music-theoretical, music-pedagogy and scientific activity; a person-oriented approach that takes into account the individual and psychological characteristics of the future specialist within the framework of subject-subject relations in the educational process; acmeological approach, which involves independent improvement of professional skills in the field of vocal and choral education; a reflexive approach that resolves issues regarding the organization of the vocal and choral educational process.

Summarizing the above mentioned, we should state that the issues of organizing vocal and choral education in a higher education institution under martial law, in our opinion, do not exhaust the entire volume of problems related to this topic, but they can become the basis for further pedagogical research in this direction. Effective organization of vocal and choral education in Ukraine will depend on the situation as a whole, as well as opportunities for understanding, taking into account the interests and specifics of professional art education.

Keywords: *vocal and choral education; organization; methodological approaches; higher education institution; martial law.*

Постановка проблеми. В умовах війни оптимізація діяльності освітнього простору України вимагають пошуку шляхів щодо організаційних питань вищої школи. Тобто сьогодні перед закладами педагогічної вищої освіти постає завдання підготовки ініціативних фахівців, здатних постійно самореалізовуватись у професії, творчо підходити до розв'язання поставлених перед ними завдань щодо формування і становлення їхньої особистості, займатися волонтерською діяльністю, бути не лише носіями предметних знань, а й будувати освітній процес на засадах партнерства, взаємодії, що вимагає від них розуміння не тільки свого місця в професії, а й сформованої чіткої громадянської позиції.

Необхідність розв'язання ключових проблем освітньої галузі в цей період Міністерство освіти і науки України визначило основні напрями дій і заходів у сфері мистецької освіти.

В цей час проблема отримання вищої освіти є особливо актуальною, тому доцільно говорити про необхідність організації навчального процесу мистецької освіти в умовах воєнного стану. При цьому варто особливо наголосити на тому, що складна ситуація в країні передбачає чітку організацію у ЗВО в галузі вокально-хорової освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми вокально-хорової освіти висвітлені в наукових працях А. Болгарського, Д. Бондаренко, І. Коваленко, А. Козир, П. Ковалик, О. Коренюк, А. Лашенко, О. Михайличенка, В. Рожка, Т. Смирнової, Л. Хлебнікової й інших дослідників. Різні аспекти вокально-хорової освіти у ЗВО представлені в дисертаційних роботах останніх років. Так, формування етнопедagogічної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі вокально-хорового навчання досліджувала Н. Голубицька; консолідаційний підхід до формування вокально-виконавського досвіду майбутнього вчителя музичного мистецтва – О. Шевченко; формування ціннісних компетентностей майбутнього вчителя музики у процесі диригентсько-хорової підготовки – К. Кабріль, творчість

Анатолія Авдієвського в контексті української хорової культури – О. Драгомирецька, теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності – Н. Овчаренко та інші. Освітні питання закладу вищої освіти в умовах воєнного стану студіюють А. Вітренко, В. Рогова, О. Костюченко, С. Даниленко, О. Шкуратов, Сергій Захарін, О. Піжов, Д. Завгородній, О. Єресько, І. Шумік, І. Таранов, В. Кашперський, К. Супрун, І. Балуба, А. Рибалко та інші. Проте організаційні питання вокально-хорової освіти у вищому закладі висвітлено недостатньо.

Отже, **метою статті** розкрити організаційні питання вокально-хорової освіти у закладі вищої освіти в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу. Сучасний стан в Україні висуває до майбутніх фахівців не тільки вимоги до отримання професійних знань, вмінь, а і до придбання ціннісних компетенцій, що передбачає формування їх громадянської позиції.

З перших днів війни освітній простір нашої країни потрапив в нові умови функціонування. Одним із найважливіших завдань мистецької освіти в складних умовах, вважається формування ціннісної особистості та володіння творчим мисленням, сучасними психолого-педагогічними знаннями, вміннями та навичками, що визначають його професійну компетентність. Розв'язання цього завдання потребує чіткої організації навчального процесу, забезпечення взаємодії загальних та спеціальних форм, методів.

У цей складний період, з метою стабілізації вітчизняної освітньої системи, МОН України надає корисні пропозиції та рекомендації щодо організації навчального процесу в середніх загальноосвітніх закладах, а саме:

– використання інструктивно-методичних рекомендацій щодо організації навчально-виховного процесу, особливостей викладання навчальних предметів;

– впровадження дій, заходів з психологічної підтримки школярів;

ОРГАНІЗАЦІЯ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЇ ОСВІТИ У ВИЩОМУ ЗАКЛАДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

– використання типових освітніх програм, навчальних програм, модельних навчальних програм для закладів загальної середньої освіти та навчальної літератури;

– застосування безпечного навчального середовища;

– здійснення навчально-виховного процесу в умовах відключення світла [5].

З цього приводу, організовуючи навчальний процес у закладах вищої освіти в умовах воєнного стану, Міністерство освіти і науки визначило завдання, які висвітлено у державному документі “Про деякі питання організації роботи закладів фахової передвищої, вищої освіти під час воєнного стану”:

– з метою безпеки учасників освітнього процесу сформувати комісію обстеження закладів вищої освіти щодо готовності до організації навчання. До складу комісії запропоновано залучити чинників регіональних підрозділів Державної служби з надзвичайних ситуацій і Національної поліції. Результатом діяльності комісій має бути підготовка відповідного акта обстеження, що затверджується керівником адміністрації;

– окреслити форму, структуру освітнього процесу, тривалість тижня, дня, занять і відпочинку. Ці організаційні питання визначаються вченою радою закладу вищої освіти (з метою безпечності населеного пункту, з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, природних особливостей регіону, а також відповідно обсягу навчального навантаження);

– впровадити систематичну діяльність заходів із психологічної підтримки, медичного супроводу учасників освітнього процесу;

– здійснити безпеку та захист працівників і майбутніх фахівців впродовж освітнього процесу. Адміністрація закладу вищої освіти зобов’язана бути повідомлена про персональну відповідальність за організацію безпечних умов для здобувачів освіти та всіх працівників закладу. Якщо вмикаються знаки оповіщення (сигнал “Повітряна тривога”) треба негайно припинити навчання. Усі працівники і студенти повинні піти до сховищ громадянської безпеки та перебувати у них до припинення сигналів тривоги, адже продовження освітнього процесу може відбуватися в укритті. Після завершення знаків оповіщення працівники та майбутні фахівці можуть повернутися до закладу та відновити освітній процес [4].

З огляду на вищезазначене, організацію вокально-хорової освіти у ЗВО в умовах воєнного стану треба розглядати як комплекс взаємопов’язаних заходів і дій. Велика кількість студентів у цей складний період займаються волонтерською діяльністю, яка є прикладом для набуття практичного досвіду.

Так, майбутні фахівці стають ініціаторами онлайн-просвітницьких заходів для школярів.

Метою інтерактивних занять є:

– підвищення рівня правової обізнаності молодого покоління;

– психологічна підтримка;

– спілкування;

– можливість проявити творчу уяву.

Досліджуючи організаційні питання вокально-хорової освіти у ЗВО в умовах воєнного стану, пропонуємо формування таких умов:

– забезпечення рівня обізнаності та інформування учасників освітнього процесу;

– забезпечення безперервності та захист учасників освітнього процесу;

– використання партнерських програм (Erasmus, міжнародний обмін);

– міжнародна співпраця;

– впровадження системи моніторингу;

– використання системи оцінювання і аналізування.

Історіографія свідчить, що вокально-хорове мистецтво в Україні є невід’ємною складовою національної культури та передбачає творчу атмосферу і своєрідну хорову організацію у вишах з музично-педагогічним напрямом. У зв’язку з цим, вокально-хорова освіта у ЗВО в умовах воєнного стану потребує використання організаційних форм, впровадження інноваційних підходів в освітній процес.

Зауважимо, що специфіка вокально-хорової освіти вимагає від майбутнього фахівця різноманітних здібностей, а саме: виконавських, педагогічних, організаційних, наявності професійних навичок та вмінь. Адже цей напрям мистецтва забезпечує реалізацію педагогічних функцій, а саме: пізнавальної (пізнавальна активність майбутнього фахівця, готовність до засвоєння професійних знань вокально-хорового мистецтва); гедоністичної (розуміння вокально-хорового мистецтва, здатності співпереживати, оцінювати художній зміст твору); діяльнісної (вміння відтворювати художньо-образний зміст вокально-хорових творів). Важливою умовою в складній ситуації є наявність мобільності, активності, волі, швидкості реакції учасників вокально-хорового освітнього процесу. Отже, вокально-хорова освіта майбутнього фахівця актуалізує потребу у становленні креативної особистості, здатної до нестандартного вирішення творчих завдань в складних умовах.

Підкреслимо, що організація вокально-хорової освіти у ЗВО в умовах воєнного стану передбачає дистанційний та змішаний формат навчання. У зв’язку з цим у навчальному процесі з вокально-хорової освіти пропонуємо використовувати методологічні підходи, а саме:

1. Аксіологічний, що передбачає “формування

духовної культури, поширення мистецької обізнаності у майбутніх фахівців, їх здатність до глибокого переживання духовних цінностей, утілених у художніх образах, спроможність до самостійної оцінки життєвих і мистецьких цінностей, здатність до духовної самореалізації в мистецько-педагогічній діяльності” [1, 116].

2. Інтегрований, що забезпечує освітній процес з вокально-хорового навчання у поєднанні з напрямками професійної підготовки: музично-виконавської, музично-теоретичної, музично-педагогічної та наукової діяльності. Інтеграція дисциплін теоретичного, практичного, педагогічного, методичного блоків та інноваційних спеціальних курсів має вплив на розвиток музичного мислення студентів, формує здатність до цілісного системного бачення навчального матеріалу, вміння аналізувати, порівнювати й узагальнювати;

3. Особистісно-орієнтований, який враховує індивідуальні та психологічні особливості майбутнього фахівця у рамках суб’єкт-суб’єктних відносин в освітньому процесі. Вважаємо, що впровадження зазначеного підходу передбачає “ефективність якості освітнього процесу майбутнього фахівця музичного мистецтва незалежно від їхнього перебування; реалізацію системи безперервної освіти; можливість забезпечити індивідуалізацію процесу, значно посиливши в ньому значущість самоосвіти і самовиховання” [3, 311].

4. Акмеологічний, що передбачає самостійне вдосконалення професійної майстерності в галузі вокально-хорової освіти [2, 29–31]. Реалізація визначеного підходу зумовлюється професійною вокально-педагогічною діяльністю, що сприяє осмисленню та оцінюванню власного рівня професійних знань, вмінь, навичок.

5. Рефлексивний, який вирішує питання щодо організації вокально-хорового освітнього процесу. Визначений підхід впливає на розвиток рефлексивного мислення, формування музичних здібностей майбутніх фахівців. Реалізація рефлексивного підходу відбувається через пізнання та осягнення художньо-образного змісту виконуваних творів завдяки самоаналізу, самокорекції.

Отже, впровадження зазначених підходів в освітній процес організації вокально-хорового навчання у закладі вищої освіти в умовах воєнного стану забезпечує формування професійної майстерності майбутнього фахівця, його загальні та спеціальні компетентності. Лише їхня системна єдність допомагає досягти найкращих результатів в отриманні вокально-хорової освіти у вищому закладі в умовах воєнного стану.

Висновки і перспективи подальших наукових розвідок. Узагальнюючи вищевикладене, констатуємо, що організаційні питання вокально-хорової

освіти у закладі вищої освіти в умовах воєнного стану, на нашу думку, не вичерпують усього обсягу проблем, пов’язаних з цією тематикою, але вони можуть стати основою для подальшого педагогічного дослідження у цьому напрямі. Майбутні фахівці в складній ситуації демонструють справжній патріотизм та мужність, тобто результативність організації вокально-хорової освіти у закладі вищої освіти буде залежати від ситуації в країні, а також можливостей порозуміння, врахування інтересів і специфіки професійної мистецької освіти.

Перспективою подальшого дослідження означеної проблеми вбачаємо окреслення педагогічних умов з вокально-хорової освіти у закладі вищої освіти в умовах воєнного стану.

ЛІТЕРАТУРА

1. Заболотний І. Аксіологічний аспект професійної підготовки диригентів-хормейстерів. *Молодь і ринок*. Дрогобич, 2020. № 2 (181). С. 116.

2. Медведовська Т. Впровадження інноваційно-орієнтованого підходу у професійну підготовку фахівців. *Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики*. 2014. Вип. 23. С. 29–31.

3. Петренко М. Питання дистанційного навчального процесу майбутніх фахівців музичного мистецтва. *Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 36, т. 2. С. 311.

4. Про деякі питання організації роботи закладів фахової передвищої, вищої освіти під час воєнного стану: наказ Міністерства освіти і науки України від 07.03.2022 № 235. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0235729-22> (дата звернення 27.01.2023)

5. Українська система вищої освіти в умовах воєнної агресії РФ: проблеми й перспективи розвитку. URL: <https://niss.gov.ua/news/statti/ukrayinska-systema-vyshchoyi-osvity-v-umovakh-voyennoyi-ahresiyi-rf-problemy> (дата звернення 20.01.2023).

REFERENCES

1. Zabolotny, I. (2020). Aksiolohichnyy aspekt profesiy-noyi pidhotovky dyryhentiv-khormeysteriv [Axiological aspect of professional training of conductors-choirmasters]. *Youth and market*. No. 2 (181), p. 116. [in Ukrainian].

2. Medvedovska, T. (2014). Vprovadzhennya innovatsiyno-oriyentovanoho pidkhodu u profesiynu pidhotovku fakhivtsiv [Introduction of innovation-oriented approach in professional training]. *Scientific journal of NPU named after M.P. Dragomanova. Series 16. Creative personality of the teacher: problems of theory and practice*. Vol. 23. pp. 29–31. [in Ukrainian].

3. Petrenko, M. (2021). Pytannya dystantsiynoho navchalnoho protsesu maybutnikh fakhivtsiv muzychnoho mystetstva [Issues of distance learning process of future specialists in music]. *Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University: Current issues of the humanities*. Issue 36, Vol. 2, p. 311. [in Ukrainian].

4. Pro deyaki pytannya orhanizatsiyi roboty zakladiv fakhovoyi peredvyshchoyi, vyshchoyi osvity na chas voyennoho

АЛЬБЕРТО-ІВАН ЛИСИЙ: ТВОРЧІ ОБРІЇ УКРАЇНСЬКОГО СКРИПАЛЯ І ДИРИГЕНТА З АРГЕНТИНИ

stanu [On some issues of organizing the work of professional pre-university and higher education institutions during martial law]: order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 07.03.2022 No. 235. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0235729-22> (Accessed 27 Jan. 2023). [in Ukrainian].

5. Ukrayinska systema vyshchoyi osvity v umovakh voyennoyi ahresiyi RF: problemuy perspektyvy rozvytku [The

Ukrainian system of higher education in the conditions of military aggression of the Russian Federation: problems and prospects for development]. Available at: <https://niss.gov.ua/new/s/statti/ukrayinska-systema-vyshchoyi-osvity-v-umovakh-voeyennoyi-ahresiyi-rf-problemy> (Accessed 20 Jan. 2023) [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 31.01.2023

УДК 78.071.2(82=161.2)

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.276120>

Степан Дацюк, професор кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва факультету початкової освіти та мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, заслужений працівник культури України

АЛЬБЕРТО-ІВАН ЛИСИЙ: ТВОРЧІ ОБРІЇ УКРАЇНСЬКОГО СКРИПАЛЯ І ДИРИГЕНТА З АРГЕНТИНИ

Стаття присвячена висвітленню творчої спадщини відомого аргентинського скрипаля, диригента і педагога українського походження Альберто-Івана Лисого. Здійснено спробу якнайповніше подати його життєпис, аспекти виконавської, гастрольної, фонографічної і педагогічної діяльності. Розкривається внесок митця у розвиток українського музичного мистецтва, виконавства і освіти, висвітлюються заходи вшанування його пам'яті, які проходять в Україні й за кордоном.

Ключові слова: Альберто-Іван Лисий; концертна діяльність; скрипкове виконавство; диригентська діяльність; гастролі; оркестрова музика.

Літ. 11.

Stepan Datsyuk, Professor of the Vocal and Choral, Choreographic and Visual Arts Department, Faculty of Primary Education and Art Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Honored Worker of Culture of Ukraine

ALBERTO-IVAN LYSYI: CREATIVE HORIZONS OF UKRAINIAN VIOLINIST AND CONDUCTOR FROM ARGENTINA

The article is devoted to highlighting the creative heritage of the famous Argentine violinist, conductor and teacher of Ukrainian origin Alberto-Ivan Lysyi. An attempt was made to present his biography, aspects of performing, and touring, phonographic and pedagogical activities as fully as possible. The contribution of the artist to the development of Ukrainian musical art, performance and education is revealed, and the events commemorating his memory, which are held in Ukraine and abroad, are highlighted.

The origin and aspects of the creative heritage of Alberto-Ivan Lysyi, born in Buenos Aires, because the artist's parents were Ukrainian emigrants from the village of Verbovets in the Ternopil Region, are highlighted. His versatile concert activity as a world-famous violinist and conductor, the most favorite student of the famous Yehudi Menuhin, is revealed.

He performed with world orchestras in New York, Washington, Amsterdam, Rome, Buenos Aires as a violinist, while also conducting various chamber orchestras. Alberto-I. Lysyi is characterized by virtuosity, bright tone in the upper registers of the violin and powerful vibrato, high sound quality and confirms the good school of the musician.

A.-I. Lysyi was the founder of many International Festivals: Festival Delle Nazioni in Citta di Castello and Pontino in Castello di Sermonetta in Italy, Recontres Musicales in Switzerland and the Lysyi Festival in Argentina.

Alberto-Ivan Lysyi did a lot of good things in the development of Ukrainian musical education and performance, because a significant number of musicians from Ukraine underwent internships or studied at the International Academy of Music named after Yehudi Menuhin (Gstaad, Switzerland) continues to use the artist's unique violin playing techniques today.

Keywords: Alberto-Ivan Lysyi; concert activity; violin performance; conducting activity; touring; orchestral music.

Постановка проблеми. Музична культура української діаспори становить велике зацікавлення у сучасних українських дослідників і музикологів. Чимало постатей

музичної культури України – композиторів, виконавців інструменталістів та співаків, а також педагогів сьогодні відкриваються для української музичної громадськості. Проте залишається низка